

Convoy & Andra räddningar

Bok av Gunilla Samberg

"Idén kommer till mig, precis som katten kommer till mig, den låter sig inte fångas." För Gunilla Samberg, Umeåbaserad konstnär som de senaste femtontal åren arbetat med performance, installation och objekt, har idén varit startpunkten eller den konceptuella "gnistan" som krävt gestaltning och uttryck. Nu har hon i boken "Convoy & Andra räddningar" samlat sina senare projekt i en utförlig återblick, där medkänsla för jorden och frågorna om vår existens utgör grundtrådarna. Gunilla Samberg jämför den konstnärliga tankens trådar med naturens livsviktiga svamptrådar, hur de i samspel med träd, buskar och örter utbyter näringsämnen och vatten att transportera i alla riktningar. Hennes syn att konstens idé på samma sätt kan sprida energier har influerats av filosoferna Deleuze och Guattari i deras formulering av rhizom-teorin. Rhizom är det rika mycel som väver mikroskopiska trådar under mossan. Det blir en bild och metafor av hur kunskap och vetande uppstår, där allt kan kopplas till allt.

Förbindelsen naturvetenskap och humaniora ledde till verket *Convoy* där sexton vita barnvagnar spelar huvudrollen. Ledtrådarna var intuition, väntan (en underskattad aktivitet enligt Samberg), till idé och materialisering. Barnvagnen som bild av framtid med ovärderligt innehåll, framstyrd av sexton lika vitklädda individer där innehållet i vagnarna, det gröna friska och viktiga gräset, är det enda som bryter vitheten. Gräset som både barn och natur, känsligt och sårbart inför ett överhängande klimathot.

Convoy premiärvisades i samband med kulturhuvudstadsåret 2014 i Umeå genom installation och performance i olika konstellationer. I boken berättar Gunilla Samberg detaljerat om föreställningarna i Umeå men även i Visby som hon och hennes medarbetare genomfört i serien, plus andra besläktade verk under åren 2003 till 2014. Ett rikt bildmaterial följer, där till exempel *Convoys* vita barnvagnar och deltagarnas gemensamma vita dresser ger intryck av stram och tyst procession framförd med extremt högtidligt allvar. Det som ger boken extra bredd är en mängd dikter, som en inledande av Göran Sonnevi, samt flera längre intressanta texter av bl. a. Sverker Sörlin, Dan Jönsson, och Monika Gora. Konstkritikern Dan Jönsson försöker sig på en inträngande begründan om vad som gör ett konstverk politiskt. Kan man tänka sig *Convoy* inom ramen för en aktion helt utan konstnärliga pretentioner? Jo, absolut, menar han. Men ändå behövs gränsdragningar för att inse komplexiteten mellan estetik och politik, mellan symbol och verklighet, speciellt idag med det visuella överflöd som utmärker vår tid.

"Convoy & Andra räddningar" släpps vid Littfesten i Umeå 16-18 mars, där Dan Jönsson kommer att samtala med Gunilla Samberg vid bokens seminarium lördag 18 mars klockan 10-10.45. Man skulle faktiskt kunna tillägga att boken själv, med sin blandning av dokumentära och kommenterande inslag, är något av sitt eget seminarium. Och något som borde inspirera andra konstnärer att ta efter.

Text: Jan K Persson

Foto: Sara Lindquist

Volym 2017-03-14